

منْ عَمَلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُثْنَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنْخِيَّسْهُ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

قرآن کریم - سورہ نحل - آیہ ۹۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

مدل مفهومی

سند تحول

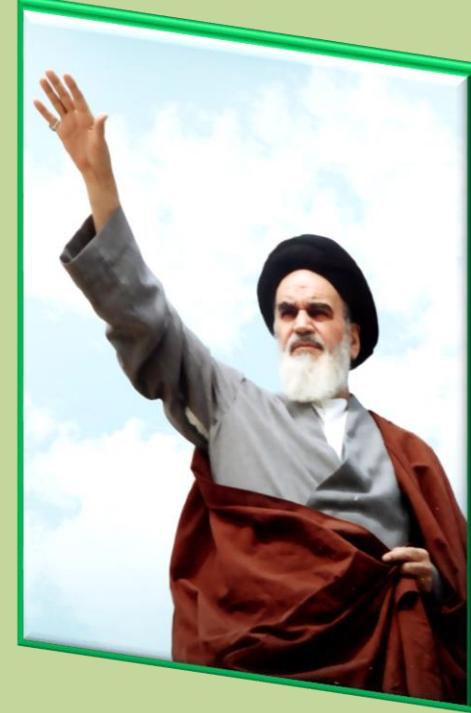
بنیادین آموزش و پرورش

دیرخانه شورای هماهنگی و اجرایی
سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

تدوین: شهریار خواجه صالحانی
دیرخانه اجرائی حوزه ستادی

من به همه مسئولین و دست اندر کاران
سفارش می‌کنم که به هر شکل ممکن وسایل
ارتقای اخلاقی و اعتقادی و علمی و هنری
جوانان را فراهم سازید؛ و آنان را تا مرز
رسیدن به بهترین ارزشها و نوآوریها همراهی
کنید؛ و روح استقلال و خودکفایی را در آنان
زنده نگه دارید

صحیفه حضرت امام - ج ۲۱ - ص ۹۶

هفته گرامیداشت مقام معلم – اردیبهشت ۹۷

آنچه من مطالبه میکنم و توقع دارم از
دستگاه آموزش و پرورش، این است که
زمانبندی کنید؛ یک زمانی را مشخص
کنید و بگویید تا چه مدتی این سند،
تحقیق کامل پیدا خواهد کرد. البته کار
سختی است لکن این کار سخت باید
انجام بگیرد؛ دستگاه‌های مختلف همه
باید کمک کنند به آموزش و پرورش؛
همه باید کمک کنند

سوالات و نقد های احتمالی در حوزه سند

- ادبیات ٿقیل و سنگین سند
- آرمانی بودن سند
- تامین زیر ساخت ها
- تامین منابع انسانی و معیشت و رفاه معلم
- مگه کارای گذشته چه عیبی داشت
- و ...

چند اصطلاح اشتباه

اسناد تحولی

چشم انداز - نقشه راه - نظام

برنامه وزارت آموزش و پرورش

سند ح قول

برنامه سند تحول

برنامه سند تحول آموزش و پرورش

برخی دلایل کندی در اجرای سند تحول

- عدم آگاهی / عدم باور برخی مدیران و مردمیان (از ستاد تا صف)
- عدم ثبات مدیریت
- عدم تفکر راهبردی (فهم درست از ماموریت ها و اهداف)
- تمکن (استراتژی از بالا به پایین بجای استراتژی از پایین به بالا / استراتژی مدرسه محور)
- عدم توجه برنامه درسی به هویت دانش آموزان و دوره های تحصیلی
- قطع ارتباط بین دانشگاه های آموزش و پژوهش با سازمان پژوهش
- فقر گفتمان و فرهنگسازی مناسب
- جایگاه حاشیه ای سند
- خلا اراده ملی در سطح حاکمیت فراتر از دستگاه متولی آموزش و پژوهش

راهکارها و توصیه های سند تحول برای استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید

- ❖ منزلت علم نافع (حل کننده مسائل و مفید برای حل مشکلات کشور)
- ❖ به روزرسانی توانمندی های تربیتی و تخصصی معلمان
- ❖ استفاده بهینه از دانش و تجربه نخبگان و پیشکسوتان آموزش و پژوهش
- ❖ افزایش کارآمدی شوراهای درون مدرسه (معلمان و دانشآموزان) با تفویض بخشی از اختیارات اداره و مدرسه + فراهم آوردن زمینه مشارکت بیشتر ایشان
- ❖ مشارکت ذی نفعان با تأکید بر مرتبیان، دانشآموزان و خانواده
- ❖ پیوند مؤثر مدرسه با موضوعات و مسائل جامعه در مقیاس محلی، منطقه ای و ملی
- ❖ توانمندسازی دانشآموزان ساکن در مناطق محروم، روستاهای حاشیه شهرها، عشایر کوچ نشین

راهکارها و توصیه های سند تحول برای استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید

- ❖ آموزش و ارتقای مدیریت خانواده در استفاده مناسب از ابزار رسانه
- ❖ افزایش میزان مشارکت خانواده‌ها در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی مدرسه
- ❖ تقویت ونهادینه‌سازی مشارکت اثربخش ومسئولیت‌پذیری همه‌جانبه، تعامل اثربخش و فعال
- ❖ مشارکت اجتماعی مردم، نهادهای اقتصادی، مدیریت شهری و روستایی و بنیادهای عام المنفعه
- ❖ بسط فرهنگ نیکوکاری و تعاون، مشارکت پذیری و مشارکت جویی در جامعه
- ❖ ارتقای سطح مشارکت واقفین و خیرین مدرسه‌ساز
- ❖ توسعه مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی در انجام امور تولید، چاپ و توزیع مواد و
- ❖ منابع آموزشی+تولید و بکارگیری محتواهای الکترونیکی متناسب با نیازدانش آموزان و مدارس

راهکارها و توصیه های سند تحول برای استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید

- ❖ تقویت نقش شوراهای آموزش و پرورش استانها و مناطق
- ❖ الکترونیکی کردن محتوای کتابهای درسی براساس برنامه درسی ملی
- ❖ مشارکت فعال آموزش و پرورش در مواجهه با نیازهای فوری و عمومی جامعه از قبیل شیوع بیماری‌های فراگیر + ایفای نقش فعال در مواجهه با چالش‌های پیش رو
- ❖ تعامل اثربخش با مردم‌کر فرهنگی و اجتماعی و استفاده از ظرفیت رسانه‌ها به ویژه رسانه ملی
- ❖ درک مفاهیم بهداشت فردی و اجتماعی و مسائل زیست بوم طبیعی و ارتقای آداب و آیین زندگی متعالی، بهداشتی و زیست محیطی
- ❖ گسترش و تعمیق خلاقیت و نوآوری، نظریه پردازی و مستندسازی تجربیات علمی - تربیتی بومی

راهکارها و توصیه های سند تحول برای استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید

- ❖ بهره‌گیری هوشمندانه از تجهیزات و فناوری‌های نوین آموزشی و تربیتی
- ❖ بستر سازی برای استقرار نظام کارآمد منابع و مصارف در نظام تعلیم و تربیت
- ❖ بازنگری و بازسازی ساختارها و رویه‌ها در نظام تعلیم و تربیت
- ❖ توسعه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آموزشی و پرورشی
- ❖ متناسب‌سازی حجم و محتوای کتب درسی و ساعات و روزهای آموزشی با توانمندی‌ها و ویژگی‌های دانش‌آموزان
- ❖ ارائه خدمات مشاوره‌ای - تربیتی برای افزایش سلامت جسمی و روحی دانش‌آموزان

راهکارها و توصیه های سند تحول برای استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید

- ❖ طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف پذیر + ایجاد تنوع در فرصت های تربیتی
- ❖ توسعه ضریب نفوذ شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات (اینترانت) در مدارس
- ❖ پر کردن شکاف دیجیتالی بین مناطق آموزشی و ایجاد ساز و کار مناسب برای بهره برداری بهینه و هوشمندانه توسط مریان و دانش آموزان
- ❖ گسترش بهره برداری از ظرفیت آموزش های غیر حضوری و مجازی در برنامه های آموزشی و تربیتی
- ❖ برقراری ارتباط سازمان یافته با مراکز علمی - پژوهشی

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقق سند تحول

- ❖ تعلیم و تربیت علمی و فناورانه
  - ❖ تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه‌ای
  - ❖ مسئولیت‌پذیری و مشارکت در استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید
  - ❖ در ک مفاهیم بهداشت فردی و اجتماعی و مسائل زیست بوم طبیعی و ارتقای آداب و آیین زندگی متعالی، بهداشتی و زیست محیطی
  - ❖ توامندسازی دانش‌آموزان ساکن در مناطق محروم، روستاهای حاشیه شهرها
- عشایر کوچ نشین

رشد دانش آموز (متربی)

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقیق سند تحول

- ❖ مسئولیت پذیری و مشارکت در استمرار روند آموزش در زیست بوم جدید
- ❖ نقش آفرینی معلم (مربی) به عنوان هدایت کننده
- ❖ منزلت علم نافع (حل کننده مسائل - مفید برای حل مشکلات کشور)
- ❖ تقویت شایستگی های اعتقادی، اخلاقی و حرفة ای مدیران و معلمان
- ❖ به روزرسانی توانمندی های تربیتی و تخصصی معلمان
- ❖ استفاده بهینه از دانش و تجربه نخبگان و پیشکسوتان آموزش و پژوهش

نقش آفرینی معلم (مربی)

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقق سند تحول

- ❖ کانون عرضه خدمات و فرصت های تعلیم و تربیتی
- ❖ نقش آفرین در انتخاب آگاهانه، عقلانی، مسئولانه و اختیاری فرآیند زندگی دانش آموزان
- ❖ برخوردار از قدرت تصمیم گیری و برنامه ریزی
- ❖ دارای ظرفیت تصمیم سازی در حوزه های عملیاتی
- ❖ تسهیل کننده هدایت، یادگیری و تدارک بیننده خودجوش ظرفیت های جدید
- ❖ جلب مشارکت فعال ذی نفعان با تأکید بر مردمیان، دانش آموزان و خانواده
- ❖ دارای پیوند مؤثر با موضوعات و مسائل جامعه در مقیاس محلی، منطقه ای و ملی
- ❖ افزایش کارآمدی شوراهای درون مدرسه (مانند شورای معلمان و شورای دانش آموزان) با تفویض برخی از اختیارات اداره و مدرسه به آنان

ارتقای جایگاه مدرسه

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقیق سند تحول

- ❖ ارتقای جایگاه و نقش تربیتی خانواده
- ❖ افزایش میزان مشارکت اثربخش و مسئولیت‌پذیری در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی مدرسه
- ❖ آموزش و ارتقای مدیریت خانواده در استفاده مناسب از ابزار رسانه در محیط خانواده همسو با اهداف نظام تعلیم و تربیت
- ❖ برگزاری دوره‌های آموزشی اثربخش ویژه خانواده
- ❖ ارائه خدمات مشاوره‌ای به خانواده‌های آسیب‌پذیر و آسیب‌زا برای همسوسازی اهداف و روش‌های تربیتی خانواده و مدرسه

مشارکت خانواده

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقق سند تحول

- ❖ تقویت و نهادینه سازی مشارکت اثربخش و مسئولیت پذیری همه جانبه
- ❖ تعامل اثربخش و فعال، مشارکت اجتماعی مردم، نهادهای اقتصادی، مدیریت شهری و روستایی و بنیادهای عام المنفعه در نظام تعلیم و تربیت
- ❖ ایجاد تسهیلات قانونی و سازوکارهای تشویقی و انگیزشی لازم اعم از مادی و معنوی، برای بسط فرهنگ نیکوکاری و تعاون، مشارکت پذیری و مشارکت جویی در جامعه
- ❖ ارتقای مستمر سطح مشارکت واقفین و خیرین مدرسه ساز
- ❖ تعامل اثربخش با مراکز فرهنگی و اجتماعی و استفاده از ظرفیت رسانه ها - به ویژه رسانه ملی

توسعه مشارکت

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقق سند تحول

- ❖ توسعه مشارکت بخش های دولتی و غیردولتی در انجام امور تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی در چارچوب سیاست های آموزش و پرورش با تأکید بر سیاست تولید بسته های آموزشی
- ❖ فراهم آوردن زمینه مشارکت بیشتر شوراهای درون مدرسه (مانند شورای معلمان و شورای دانش آموزان) با تفویض اختیارات به ایشان
- ❖ تقویت نقش شوراهای آموزش و پرورش استان ها و مناطق
- ❖ تولید و به کارگیری محتوای الکترونیکی متناسب با نیاز دانش آموزان و مدارس با مشارکت بخش دولتی و غیردولتی
- ❖ مشارکت فعال در مواجهه با نیازهای فوری و عمومی جامعه از قبیل شیوع بیماری های فراموشی

توسعه مشارکت

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقیق سند تحول

- ❖ ارتقای جایگاه علم و علمآموزی به عنوان عاملی مؤثر در دستیابی به حیات طبیه
- ❖ متناسبسازی حجم و محتوای کتب درسی و ساعات و روزهای آموزشی ارائه خدمات مشاوره‌ای - تربیتی برای افزایش سلامت جسمی و روحی دانشآموزان
- ❖ طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف‌پذیر ایجاد تنوع در فرصت‌های تربیتی
- ❖ توسعه ضریب نفوذ شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات (ایترانت) در مدارس
- ❖ پر کردن شکاف دیجیتالی بین مناطق آموزشی و ایجاد ساز و کار مناسب برای بهره‌برداری بهینه و هوشمندانه توسط مریان و دانشآموزان
- ❖ گسترش بهره‌برداری از ظرفیت آموزش‌های غیرحضوری و مجازی در برنامه‌های آموزشی و تربیتی
- ❖ برقراری ارتباط سازمان یافته با مراکز علمی - پژوهشی توسعه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آموزشی و پورشی

برنامه ریزی و تولید محتوا

ظرفیت های ایجاد شده در زیست بوم جدید در تحقیق سند تحول

- ❖ ارج نهادن به دستاوردهای علمی و تجربه های بشری
- ❖ ایفای نقش فعال در مواجهه با چالش های پیش رو
- ❖ در کم مفاهیم بهداشت فردی و اجتماعی و مسائل این زیست بوم و ارتقای آداب و آرین زندگی متعالی، بهداشتی و زیست محیطی
- ❖ توسعه عدالت آموزشی در مناطق مختلف کشور
- ❖ بهسازی و تحول در نظام برنامه ریزی آموزشی و درسی، مالی و اداری و زیرساخت های کالبدی
- ❖ گسترش و تعمیق خلاقیت و نوآوری، نظریه پردازی و مستندسازی تجربیات علمی - تربیتی بومی
- ❖ بهره گیری هوشمندانه از تجهیزات و فناوری های نوین آموزشی و تربیتی در راستای اهداف
- ❖ بستر سازی برای استقرار نظام کارآمد منابع و مصارف در نظام تعلیم و تربیت
- ❖ بازنگری و بازسازی ساختارها و رویه ها در نظام تعلیم و تربیت
- ❖ الکترونیکی کردن محتوا کتاب های درسی براساس برنامه درسی ملی

برنامه ریزی و تولید محتوا

فهرست مطالب

۶ ساحت

تربیت

حیات طبیه

فرآیند اجرایی شدن

سازمان اجرائی

تحول در آموزش و پرورش

مسیر طی شده

مدرسه صالح

۴) شش زیر نظام

(۵) اهداف
دوره های تحصیلی

مدرسه

معلم

دانش آموز

خانواده

چرخش ها

مقدمه

چرا سند

اسناد تحولی

تاریخچه

ضرورت

۱) سند تحول

۲) مبانی نظری

۳) برنامه درسی

مقدمه

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش =

سند راهبردی نظام آموزش و پرورش در افق چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران

معطوف به:

چشم‌انداز افق روشن ۱۴۰۴، ترسیم‌گر ایرانی توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویتی اسلامی انقلابی، الهام‌بخش جهان اسلام همراه با تعاملی سازنده و مؤثر در عرصه روابط بین‌الملی

پاییند به:

- ❖ دیدگاه‌های حضرت امام
- ❖ نظرات مقام معظم رهبری
- ❖ همسو با اسناد فرادستی، از جمله سند چشم‌انداز بیست ساله کشور، تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش مبتنی بر آرمان‌های بلند نظام اسلامی

تدوین کنندگان:

- حلقه‌های کارشناسی پژوهشی
- صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی
- مدیران و کارشناسان مجرب آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌های ذیربطری
- گروهی ۵۰۰ نفره

تصویب:

بیهمن ۱۳۸۹ الی مهر ۹۰ - طی ۱۵ جلسه در شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقام معظم رهبری (مدظله العالی): شورای عالی انقلاب فرهنگی را در واقع باید اتفاق فرمان فرهنگی کشور یا ستاد عالی فرهنگی و علمی دستگاه‌های کشور اعم از دستگاه‌های فرهنگی و سایر دستگاه‌ها و مرکز مهندسی فرهنگی کشور به حساب آورد.

چرا سند

چشم انداز

نقشه راه

مسیر حرکت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اسناد تحولی

دیپلماتیک و اجرایی
سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

تاریخچه

- **سال ۱۳۶۳ و ۱۳۸۰ :** هنگام معرفی وزیر آموزش و پرورش به مجلس شورای اسلامی، تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش سر لوحه برنامه کار وزیران قرار داشت.
- **نیمه های ۵۰ و ۶۰ :** اولین گام اساسی برای تغییر نظام تعلیم و تربیت کشور با تهیه «کلیات طرح تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش» برداشته شد و بعد از بررسی های مختلف در نهایت در تیرماه ۱۳۶۸ به تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.
- **دده ۲۰ :** وزارت آموزش و پرورش برای اجرائی کردن این برنامه اصلاحاتی را در دوره متوسطه آغاز کرد که هدف آن انتباق بیشتر آموزش های این دوره تحصیلی با نیازهای جامعه بود و قرار بود تحولات به مقاطع دیگر تحصیلی نیز تسربی یابد.
- **شهریور ۱۳۸۰ :** تشکیل کمیته اصلاحات آموزش و پرورش و پیشنهاد برگزاری همایش ملی مهندسی اصلاحات در آموزش و پرورش در خرداد ۱۳۸۱
- **آذرماه ۱۳۸۱ :** تدوین منشور اصلاح نظام آموزش و پرورش از سوی کمیته پژوهشکده تعلیم و تربیت
- **مهر ۱۳۸۳ :** تصویب طرح تدوین سند ملی آموزش و پرورش با نگاه راهبردی و در راستای چشم انداز ۲۰ ساله در هیئت دولت
- **دی ماه ۱۳۸۸ :** تصویب سند تحول راهبردی آموزش و پرورش در افق ۲۰ ساله در شورای عالی آموزش و پرورش که بعدا به سند تحول بنیادین آموزش و پرورش تغییر نام داد
- **مهرماه ۱۳۹۰ :** تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی

ضرورت

- تأکیدات حکیمانه رهبر فرزانه انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت تحول بنیادی در آموزش و پرورش با تکیه بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی - ایرانی و تدوین الگویی اسلامی - ایرانی برای تحول و پرهیز از الگوهای وارداتی، کهنه و تقليدی محض عدم بنیان فکری آموزش و پرورش بر اساس فلسفه تربیتی برآمده از آموزه های اسلامی و فرهنگ بومی
- به روز نبودن آموزش و پرورش با مسایل و نیاز های جامعه
- پاسخگو نبودن به نیاز های حقیقی نسل آینده
- کم توجهی به حفظ هویت اسلامی - ملی - قومی و محلی
- الگوگیری از نظام آموزش و پرورش غرب و عدم تناسب با شرایط بومی کشور
- عدم رضایت متبیان - والدین و حاکمیت از خروجی های آموزش و پرورش
- کم توجهی به نقش ها و کار کرده ای فرهنگی و اجتماعی آموزش و پرورش و تاکید بر ابعاد خاصی از تعلیم و تربیت

۱) سند تحول

فصل چهارم
چشم انداز
مدرسه در افق چشم انداز ۱۴۰۴

فصل سوم
بیانیه ماموریت

فصل دوم
بیانیه ارزش‌ها (۳۰)

فصل اول
کلیات

فصل هفتم
هدف‌های عملیاتی (۲۳)
و راهکار‌ها (۱۳۱)

فصل ششم
راهبردهای کلان (۱۵)

فصل پنجم
هدف‌های کلان (۸)

برای عملیاتی کردن این راهکارها
بایستی برنامه‌های اجرایی تنظیم و
تا ۱۴۰۴ به مرحله اجرا درآید

چارچوب نهادی و نظام اجرایی تحول

سیاست گذار و ناظر راهبردی = شورای عالی انقلاب فرهنگی

مرجع سیاست گذار اجرایی و تصویب قوانین و مقرارات = شورای عالی آموزش و پرورش

مسئول نهادینه سازی و اجرای سند تحول با مشارکت دستگاه‌های گوناگون = وزارت آموزش و پرورش

فایل گزیده سند

فایل power سند

فایل کامل کتاب سند

سند تحول در یک نگاه

۳۰

گزاره های ارزشی نظام تعلیم تربیت رسمی و عمومی

۸

هدف های کلان

۱۵

راهبرد های کلان

۲۳

هدف های عملیاتی

۱۳۱

راهکارهای ذیل هدف های عملیاتی

۲) مبانی نظری

مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران مشتمل بر :

□ فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

□ فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

□ رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

۱) مبنای تمامی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تولید اسناد تحولی

در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران

۲) پشتواهه علمی و محتوای سند تحول و حاوی پیام‌های تحولی

و رویکردهای جدید در آموزش و پرورش

۳) تحقق استقلال در حوزه تعلیم و تربیت

۴) از آموزه‌های دینی و فرهنگ ایرانی و با درنظر گرفتن نگاه آسیب شناسانه و آینده نگر

تنظیم شده است تا پاسخ‌گوی نیاز جامعه می‌باشد

بخش نخست : فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

چیستی

چایی

چگونگی

فایل کامل بخش نخست مبانی

بخش دوم: فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

چیستی

چرا

چگونگی

بخش سوم: رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

مشخصات کلی نظام تربیت رسمی و عمومی

الگوهای نظری زیر نظام های اصلی

تعریف - ضرورت - نتایج

فایل کامل بخش سوم مبانی

فایل کامل تعاریف در مبانی

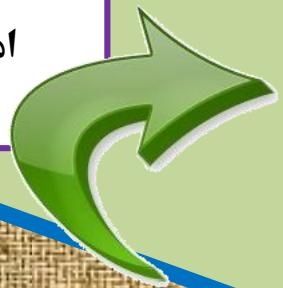
۳) برنامه درسی ملی

- تحول در زیر نظام برنامه درسی یکی از الزامات عملی برای رسیدن به اهداف پیش بینی شده سند تحول است.
- طراحی و تدوین " برنامه درسی ملی " به عنوان نقشه راه نظام برنامه درسی در دستور کار متولیان آموزش و پرورش قرار گرفت
- برنامه درسی ملی تعیین و تبیین ؛ نقشه کلان برنامه درسی و چار چوب نظام برنامه ریزی درسی کشور به منظور تحقق بخشی به اهداف آموزش و پرورش جمهوری اسلامی
- وحدت بخشیدن به کلیه اجزای برنامه ها ، نوسازی و بازسازی برنامه های درسی و تربیتی مبنی بر فلسفه ای تعلیم و تربیت در نظام جمهوری اسلامی و قانونمند شدن امور برنامه ریزی درسی

(راهکار ۱-۱)

فایل کتاب برنامه درسی ملی

فایل برنامه درسی ملی

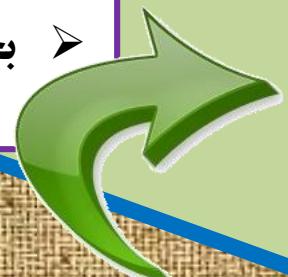
۴) شش زیر نظام

فصل ششم – راهبرد کلان ۳) ابتناء فرآیند طراحی، تدوین و اجرای اسناد تحولی زیر نظام ها

- ✓ نظام تربیت رسمی و عمومی دارای شش زیر نظام اصلی می باشد که این زیر نظام های اصلی ، بخش های اساسی در جهت پشتیبانی از جریان تربیت، انجام رسالت نظام و کمک به تحقق اهداف و کارکردهای آن هستند .
- ✓ اجرایی نمودن سند تحول از مسیر این شش زیر نظام تعریف شده است.
- ✓ ۱۳۱ راهکار سند تحول مربوط به این شش زیر نظام می باشد.
- ✓ تکالیف وزارت آموزش و پرورش در رابطه با هر کدام از زیر نظام ها ، اجرایی کردن راهکارها و برنامه مربوط به آن است.
- ✓ برنامه های عملیاتی مربوط به راهکارها به تصویب شورای آموزش و پرورش رسیده است و مبنای عمل می باشد.

این زیر نظام ها داری دو بخش اساسی هستند :

- بخش اول) مبانی نظری زیر نظام است که قلمرو ، وظایف ، رویکرد و اصول زیر نظام را معرفی می کند.
- بخش دوم) راهکارها و برنامه های عملیاتی زیر نظام و استلزمات آنرا بیان می کند.

وظایف کارگروه زیرنظام‌ها

- ❖ بررسی برنامه زیرنظام و تهیه برش متناسب با برنامه ششم و هفتم توسعه
- ❖ تقسیم کار و تعیین مسئولیت برنامه‌های مصوب ذیل راهکارهای سند تحول در میان اعضای کارگروه
- ❖ تهیه جدول زمان بندی برای اجرای برنامه‌های مصوب در طی دو برنامه توسعه ششم و هفتم
- ❖ ایجاد مفاهمه و درک مشترک از برنامه‌های مصوب ذیل هر کدام از راهکارها
- ❖ عملیاتی کردن مصوبات شورای راهبری اجرای سند تحول در زیرنظام مربوطه
- ❖ شناسایی الزامات قانونی و اجرایی برنامه‌های زیرنظام و ارائه آن به شورای راهبری سند تحول
- ❖ شناسایی نقش وظایف دستگاهها و نهادهای بیرونی برای اجرای برنامه‌های مصوب و ارایه پیشنهاد برای تصویب در شورای راهبری اجرای سند
- ❖ تهیه گزارشات دوره‌ای فعالیت‌ها از میزان پیشرفت برنامه زیرنظام، هر شش ماه یکبار جهت طرح در شورای راهبری

۵) اهداف دوره‌های تحصیلی

- ❖ تجلی اهداف آموزش و پرورش متناسب با ویژگی‌ها و شرایط سنی دانش آموزان
- ❖ فراهم کننده زمینه دست یابی آنان به شایستگی‌های پایه
- ❖ کمک به رشد متوازن و همه جانبه دانش آموزان
- ❖ مدیران، برنامه ریزان و عوامل سهیم و موثر در تعلیم و تربیت دانش آموزان، باید در برنامه ریزی امور، سازماندهی فعالیت‌ها و انجام وظایف خود به گونه‌ای عمل کنند تا دانش آموزان در پایان هر یک از دوره‌های تحصیلی به اهداف تعیین شده دست یابند
- ❖ این اهداف مبتنی بر اسناد بالادستی، به ویژه سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش، سند جامع علمی کشور، سند چشم انداز بیست ساله کشور، مبانی نظری و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به تفکیک ساحت‌های ششگانه تعلیم و تربیت به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسید.

ابلاغیه اهداف دوره‌های تحصیلی

فایل اهداف دوره‌های تحصیلی

مثلث موفقیت در تربیت

دانش آموز

معلم

مدرسه صالح

خانواده

مدرسه

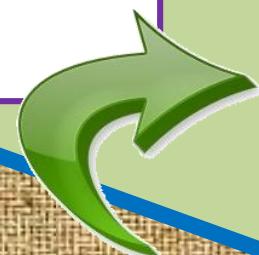

تعداد ۳۴ راهکار به صورت مستقیم به مدرسه پرداخته است

همه پشتیبانی های لازم از مدرسه باید به عمل آید تا مدرسه به وظایف خود عمل کند.

فایل مدرسه صالح

- ❖ کانون اصلی تعلیم و تربیت
- ❖ محل کسب تجربه های تربیتی
- ❖ نقطه اتکا دولت و ملت
- ❖ عامل پیشرفت و توسعه کشور
- ❖ کانون عرضه خدمات و فرصت های تعلیم و تربیتی
- ❖ رویکرد اصلی سند = مدرسه محوری (تمامی تلاش ها معطوف به مدرسه باشد)
- ❖ افزایش اختیارات مدارس
- ❖ جلوه ای از تحقق حیات طیبه
- ❖ کانون تربیت محله
- ❖

قانون گرا

مسئولیت پذیر

پاسخگو

خودارزیاب

نقاد و نوآور

نفوذ پذیری

تعمیق تقوای الهی

انس با قرآن

مدرسه

مورد انتظار سند تحول

الگوی پوشش اسلامی

نظم ، انضباط و جدیت

وقت شناس

پذیرش تقاضات های فردی

گسترش فرهنگ پژوهش

تجالی بخش فرهنگ غنی
اسلامی

امر به معروف و نهی از
منکر

بهره مندی هوشمندانه از
فناوری

پرهیز از اسراف

تقویت روحیه علمی

حضور فعال در محافل ، مجالس و اماكن جمعی

برگزاری مراسم آگاهی بخش و نشاط انگیز

دارای قدرت تصمیم گیری و برنامه ریزی

تسهیل کننده هدایت و یادگیری

ناظارت و کارورزی منابع و مصارف

کشف و هدایت استعدادهای متنوع

تعامل اثر بخش با مساجد - کتابخانه عمومی و سایر نهادها

توسعه فرهنگ نماز ، ولایت مداری ، تولی و قبری

اجرای سروд ملی و اهتزاز پرچم

چهار انتظار از مدیران مدارس

تعلیم و تربیت متوازن و تمام ساحتی

شناختن اهداف دوره های تحصیلی

شناختن رابطه بین اهداف دوره های تحصیلی و ساحت ها

پیوند فعالیت ها با برنامه درسی

معلم

- ❖ معلم (مربی) در سند تحول = عنصر اصلی تربیت
- ❖ موثرترین عنصر در تحقق مأموریت های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
- ❖ شخصیت علمی و تربیتی = نه یک کارمند
- ❖ همه معلمان مربی هستند
- ❖ دارای تاثیر و وظایف تربیتی می باشند
- ❖ تربیت برآیند قلاش و همکاری همه معلمان می باشد

تعداد ۴۱ راهکار به صورت مستقیم به معلم پرداخته است

معلم مورد انتظار سند تحول

مهربان

دلسوز

منزلت علم نافع

تعالی جو

تحول آفرین

انقلابی

آینده نگر

آراسته به فضائل
اخلاقی و اسلامی

موثرترین عنصر
تحقیق ماموریت ها

پرورش، ارتقا و
تعمیق انواع و
مراتب عقلانیت در
همه ساحت های
تعلیم و تربیت

عقل

معهد

هدایت کننده

بصیر

امین

حق شناس

دانش آموز

- دانش آموز(متربی) براساس سند تحول در فرایند تربیت داری اختیار حق انتخاب می باشد
- مریان بایستی زمینه های لازم را برای او فراهم نماید
- دانش آموزان در تربیت خودشان مسئولیت و نقش آفرین می باشند بطوریکه متربی عامل تلقی می گردند
- بایستی شرایط و زمینه های لازم برای مشارکت در فرایند تربیت برای آنان فراهم گردد
- او در تربیت فعال و نقش آفرین باشد

تعداد ۳۶ راهکار به صورت مستقیم به دانش آموز پرداخته است

دانش آموز مورد انتظار سند تحول

ظللم سیز

جهادگر

شجاع و ایثارگر

وطن دوست

مهرورز

دانان و توانا

با اراده

امیدوار

خودبادر

دارای عزت نفس

سالم و بانشاط

قانون مدار و نظام پذیر

آشنا و متعهد به مسئولیت‌ها
و وظایف در برابر خدا،
خود، دیگران و طبیعت

ولایت‌مدار و منتظر و تلاشگر
در جهت تحقق حکومت عدل
جهانی

آماده ورود به زندگی
شاپیشه فردی، خانوادگی و
اجتماعی براساس نظام
معیار اسلامی

متخلق به اخلاق اسلامی

جمع‌گرا و جهانی اندیش

پاکدامن و با حیاء

موحد و مؤمن

معتقد به معاد

حقیقت‌جو

عاقل

عدالت‌خواه

صلح‌جو

امانتدار

خلق

کارآفرین

مقتصد و ماهر

انتخابگر

آزادمنش

خانواده

- » خانواده در سند تحول = از ارکان تربیت
- » مسئولیت تربیت در مرحله نخست به عهده خانواده می باشد
- » خانواده در تربیت رسمی خصوصا در مراحل اول تربیت (دوره دبستان) نقش بسزایی دارد
- » براساس سند تحول خانواده در تربیت در تمامی سطوح سیاست گذاری و برنامه ریزی و اجرا حق نظارت و مشارکت دارد
- » با استناد این زمینه توسط دولت برای ایفای نقش خانواده فراهم گردد

تعداد ۷ راهکار به صورت مستقیم به خانواده پرداخته است

خانواده در سند تحول

وقت شناس

خیر خواه

مهر بان

فدا کار

شجاع

دل سوز

ثبت اندیش

والا و بلند همت

خوش خو
و خوش روحیه

ارتباط مستمر
با مدرسه

آراسته به فضائل
اخلاقی و اسلامی

تسهیل کننده
هدایت و یادگیری

آگاه به وظایف

تعامل سازنده

مشارکت پذیر

متعهد

قانون مدار

مسئولیت پذیر

تریت

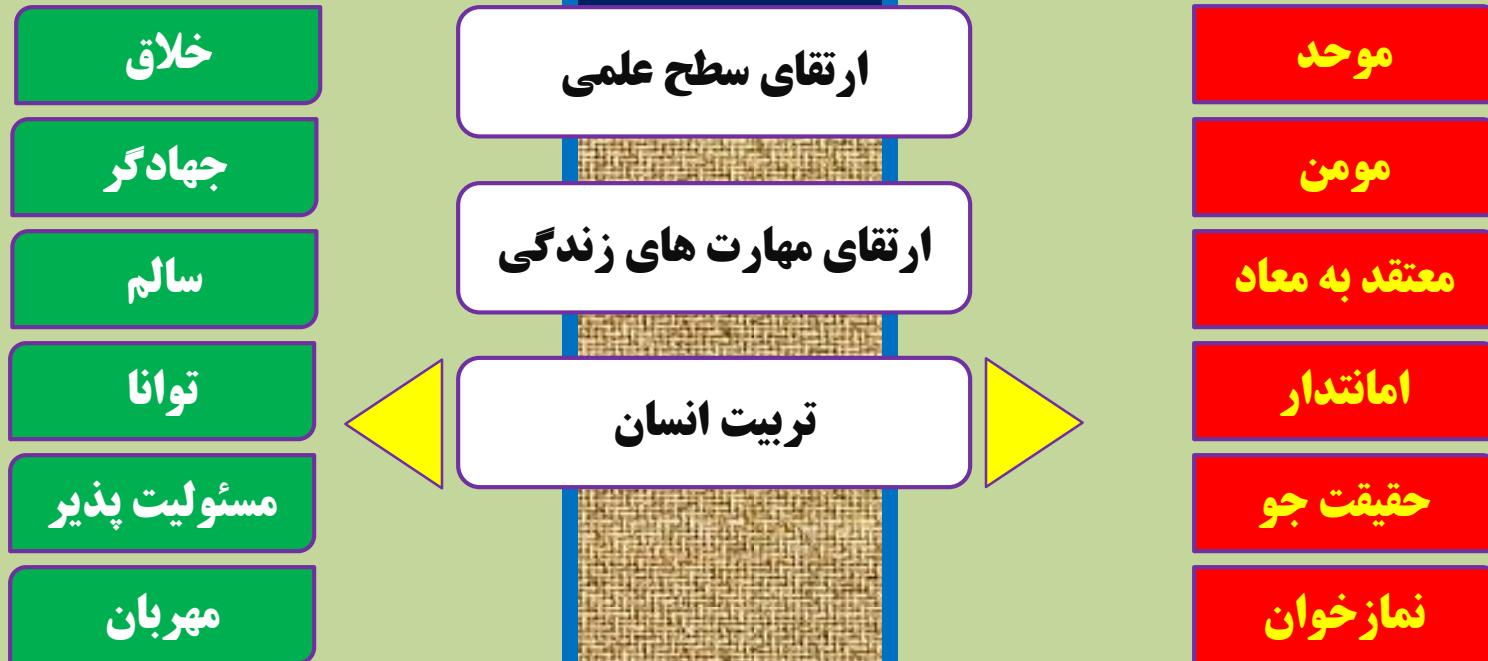
«تریت عبارت است از فرایند تعاملی زمینه ساز تکوین و تعالیٰ پیوسته هويت متریان ، به صورتی یکپارچه و مبتنی بر نظام معیار اسلامی، به منظور هدایت ایشان در مسیر آماده شدن جهت تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب حیات طبیه در همه ابعاد ».
(مبانی نظری ص ۱۳۹)

در این نوشته، اصطلاح « تریت رسمی و عمومی » برای اشاره به بخش سازمان یافته و الزامی از فرایند تریت - یعنی تحصیلات مدرسه ای پیش از دانشگاه(Schooling)- و به جای اصطلاح رایج « آموزش و پرورش » به کارگرفته شده است و تنها در نقل قول های مستقیم یا اشاره به عناوین و قوانین مصوب و برای حفظ امانت است که ناگزیر از استعمال اصطلاح (آموزش و پرورش) شده ایم.
(مبانی نظری ص ۲۱)

مقصود از فلسفه تریت در این مجموعه، همان مفهومی است که در کشور ما از اصطلاح رایج « فلسفه تعلیم و تریت » (و یا تعبیر برخی دیگر از نویسندهای معاصر یعنی « فلسفه آموزش و پرورش» دربرابر ترکیب لاتین (Philosophy of Education) در نظر گرفته می شود.
(مبانی نظری ص ۳۷)

محورهای تربیت در سند تحول

چرخش های تحول آفرین

چرخش های کلان تحولی بیانگر تصویری از **وضع موجود** به **وضع مطلوب**

می باشد.

وضع موجود = کاستی و نواقص در آموزش و پرورش

وضع مطلوب = شرایطی که بدان باید دست یافت

این چرخش ها؛ شاخص های کلان برای ارزیابی تحول در این دستگاه عظیم و تاثیر گذار فرهنگی و اجتماعی است.

اهم چرخش های کلی نظام فعلی برای تحول بنیادین

وضع مطلوب

وضع موجود

نهادی فرهنگی - اجتماعی و مولد سرمایه انسانی	نهادی آموزشی
خویشتن بانی (تقوا)، ارزش مداری عقلانی و مسئولیت پذیری	کنترل بیرونی و ایجاد محدودیت و...
مشارکت و مسئولیت پذیری ارکان و عوامل سهیم و موثر	انحصار انگاری در تربیت
پذیرش تنوع و تکثر در چارچوب نظام معیار اسلامی	یکسان سازی و تولید انبوه
نگاه یکپارچه نگر و تلفیقی به هویت انسان در تمام ابعاد و ساحت های تربیت	نگاه تجزیه ای و تفکیکی
متربی فعال در محیط های تربیتی	دانش آموز منفعل در کلاس درس
فعال و گروهی	روش های خشک فردی و انعطاف ناپذیر
رفاقت های جمعی و تعالی بخش	رقابت های فردی و تنفس زا
گسب شایستگی ها در تمام ساحت های تربیت	انباشت اطلاعات و حافظه محوری
هویت یابی و مقاومت در برابر شرایط نا مساعد و تغییر آنها	سازگاری با شرایط محیطی

فایل کامل چرخش های تحول آفرین

چرخش های اثر بخش در مدرسه

وضع مطلوب

محل کسب تجربه های تربیتی و کانون تربیتی محله

محیط های متنوع یادگیری

مربی، اسوه، مشاور و تسهیل کننده یادگیری

فرآگیر فعال، تربیت پذیر و پرسشگر خلاق

برنامه محوری، بسته و مواد آموزشی چند رسانه ای

یادگیری مادام العمر

توانمندساز برای زندگی در عصر فناوری

رهبری آموزش و تربیتی

رکن سهیم و مؤثر در فرایند تربیت

وضع موجود

مکان آموزشی

کلاس درس

آموزش دهنده

یادگیری منفعل

انحصار کتاب درسی

ساعات رسمی آموزش

ابزار آموزشی

خدمات مالی-اداری و پشتیبانی

قائمین کننده بخشی از منابع مالی

مدرسه

مکان یادگیری

معلم

دانش آموز

محتوها

زمان یادگیری

رسانه ها و فناوری

مدیریت

خانواده

۶ ساحت

در بخش های مختلف سند تحول موضوع تربیت جامع و متوازن براساس ساحت های شش گانه تربیت مورد تاکید قرار گرفته است.

طرح تربیت براساس ساحت های شش گانه در سند تحول؛ ییانگر:

- توجه به همه ابعاد وجودی انسان در تربیت
- پرهیز از توجه تنک بعدی به مقوله تربیت
- توجه همه جانبی در سیاست گذاری و برنامه ریزی امر تربیت

گزاره‌های ارزشی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

(۴) فرآیند تعلیم و تربیت در تمام ساحت‌ها شامل:

تعلیم و تربیت
علمی و
فناورانه

تعلیم و تربیت
اقتصادی و
حرفه‌ای

تعلیم و تربیت
زیباشناختی و
هنری

تعلیم و تربیت
زیستی و بدنی

تعلیم و تربیت
اجتماعی و
سیاسی

تعلیم و تربیت
اعتقادی، عبادی
و اخلاقی

تربیت براساس ساحت‌های شش گانه بیانگر

پرهیز از توجه تک بعدی به مقوله تربیت

توجه به همه ابعاد وجودی انسان در تربیت

توجه همه جانبیه در سیاست گذاری و برنامه ریزی امر تربیت

تحقیق ساحت‌ها = مراتبی از حیات طیبه

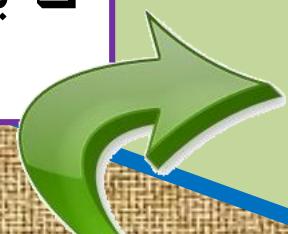
تربیت تمام ساحتی = هدف غایی سند تحول

حیات طیبه

- وضع مطلوب زندگی بشر در همه ابعاد و مراتب، بر اساس نظام معیار اسلامی
- دست یابی به غایت زندگی یعنی قربالی الله
- امری صرفاً اخروی نیست بلکه در همین دنیا ، با صبغة (رنگ) الهی بخشیدن به آن قابل دستیابی است
- شکوفایی فطرت و رشد همه جانبه استعدادهای طبیعی
- تنظیم متعادل عواطف و تمایلات
- تکوین و تعالی پیوسته هویت افراد جامعه
- حیات طیبه دارای مراتب و درجات
- دست یابی به آن مقصود هر انسان دیندار در دنیا
- تأمین متعادل نیازهای زیستی و طبیعی افراد جامعه
- رعایت بعضی از هنجارها و ارزش‌های اخلاقی مورد قبول عموم
- مورد تأکید فراوان همه ادیان الهی
- مورد درخواست هر شخص دارای عقل سليم
- باید دعوت همه مردم به سوی این نوع زندگانی شایسته باشد

(مبانی نظری ص ۱۳۰)

تحقیق مراتبی از حیات طیبه در شش ساحت

معرفت نسبت به خداوند متعال - معاد - نبوت - پذیرش ولایت ائمه معصومین (ع) و رهبران دینی و پیروی از ایشان - خودشناسی

ارتباط مناسب با دیگران - رعایت قانون - مسؤولیت پذیری - مشارکت اجتماعی و سیاسی - پاسداشت ارزش‌های اجتماعی - حقوق شهروندی - بردباری - وفاق و همدلی - درک و فهم اجتماعی - مسالمت جویی درک و فهم سیاسی - عدالت اجتماعی درک و تعامل میان - فرهنگی - تفاهم بین المللی

حفظ یهداشت - آرایش ظاهری - استحمام بدن - زیست بوم شهری - منابع طبیعی - احترام به طبیعت سلامت فردی و اجتماعی - تعامل مستمر روح و بدن

خيال پردازی و عواطف - نیکو داشتن هنر - اخلاق اجتماعی - آرامش روانی - زیبایی ظاهری درک موضوعات ذهنی - توان درک خلق آثار هنری - تولید هنر - خلق معنا و کشف معنا دریافت احساس و معنای سعه صدر - ارزشمنداری - احترام قائل شدن برای سایر دیدگاه‌ها

کسب حلال - انصاف و عدالت - تعاون - وفای به عهد - پرهیز از اسراف - درک و فهم مسائل اقتصادی و مهارت حرفة ای - التزام به اخلاق حرفة ای - توان کارآفرینی - پرهیز از بیکاری - رعایت بهره وری - تلاش جهت حفظ و توسعه ثروت - اهتمام به بسط عدالت اقتصادی - مراعات قوانین کسب و کار و احکام معاملات

علم و فناوری - تلفیق علم و فناوری - تلفیق و هماهنگی علم و دین - تفکر علمی و منطقی - خلاقیت و نوآوری فهم و درک دانش - پایان ناپذیری دانش - تحول در دانش - تلفیق و هماهنگی علم و عمل حقیقت جویی

تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی

تعلیم و تربیت اجتماعی و سیاسی

تعلیم و تربیت زیستی و بدنی

تعلیم و تربیت زیباشناختی و هنری

تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفة‌ای

تعلیم و تربیت علمی و فناورانه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

فرآیند اجرایی شدن سند

دیپلماتیک و اجرایی
سند تحویل بنیادین آموزش و پرورش

فصل هشتم) چارچوب نهادی و نظام اجرایی تحول بنیادین آموزش و پرورش

شورای عالی انقلاب فرهنگی

دستگاه ها و نهادها به ویژه رسانه ملی

شورای عالی آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش

چهار لایه سند تحول

الف) نظری : تدوین برنامه زیر نظام ها - تصویب و ابلاغ سیاست ها ، ساختارها ، فرآیندها و...

ب) تدوین برنامه : تدوین برنامه اجرایی زیر نظام ها در برنامه ششم و هفتم توسعه - تفکیک سهم برنامه ششم

ج) عملیاتی و اجرایی : تدوین برنامه اجرائی - ۹۸ - آموزش و تربیت نیرو و...

د) نهادی : مشخص شدن نقش سایر دستگاه ها

نقشه راه برنامه زیر نظام ها

- برش برنامه اجرایی سند تحول در طول برنامه ششم توسعه ۱۴۰۰-۱۳۹۷ با توجه به تصویب برنامه های زیر نظام های شش گانه تا افق ۱۴۰۴؛ برگرفته برنامه زیر نظام احصاء شده و طی بخشنامه شماره ۱۳۰۸۱۱ در سوم مهرماه ۹۷ توسط وزیر آموزش و پرورش ابلاغ شده است.
- برای این برنامه ها واحدهای مسئول و همکار در وزارت آموزش و پرورش و سایر دستگاه ها تعیین گردیده است.
- کلیه برنامه ها از سال ۱۳۹۸ به بعد مبتنی بر برنامه های ابلاغی تدوین می گردند

بخشنامه ۱۳۰۸۱۱ - ۳ مهر ۹۷

نقشه راه برنامه زیر نظام ها
سند تحول بنیادن آموزش و پرورش
در برنامه ششم توسعه (۱۳۹۷-۱۴۰۰)

چارچوب تفصیلی

چارچوب (شناسنامه) تفصیلی برنامه ها اجرائی
توسط واحد های تخصصی تهیه و تنظیم شده است

احصاء برنامه معاونت ها

سهم هر حوزه از برنامه ها اجرائی ، جهت راهبری
توسط واحد های حوزه ستادی تفکیک و ابلاغ شده است

تدوین

برنامه سال ۹۸ و ۹۹

برنامه
۹۹

برنامه
وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۹
(مستند به پیکره اجزای سند تحویل بینالنحو در خواص پوشه نویسه)

برنامه
وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۹
(مستند به پیکره اجزای سند تحویل بینالنحو در خواص پوشه نویسه)
اهداف کمی (همین) مورد انتظار جمیع اعلیاء ایران استانی)

برش
۹۹

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

گزارش
جهان پیشرفت: اعلیٰ
برنامه وزارت آموزش و پرورش
در سال ۱۳۹۸

تخفیف

۱۳۵ هزار

گزارش
۹۸

برنامه
۹۸

برنامه
وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۸
(مستند به برنامه اجرائی سند تحویل در طول برنامه ششم نویسه)

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

برنامه
وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۸
(مستند به برنامه اجرائی سند تحویل بینالنحو در خواص پوشه نویسه)
اهداف کمی (همین) مورد انتظار جمیع اعلیاء ایران استانی)

برش
۹۸

سامانه پایش

راه اندازی سامانه رصد و پایش سند تحول و تولید گزارش‌های دوره‌ای از میزان پیشرفت اجرای برنامه و اعتبار سنجی آن در شورای عالی آموزش و پژوهش

میزان تحقق هدف گذاری برنامه سال ۱۳۹۸ بر اساس هدف عملیاتی ۳

تزویج و تعمیر فرودگاه، حمل و بار، مسافر، و جهاب متناسب با قابلیت‌ها و نیازهای نظام اقليم و خوزستان عمومی (۲)

راهنما راهبردی راهبردی راهبردی راهبردی راهبردی

راهنما	راهنما	راهنما	راهنما	راهنما
۷۵%	۶۸%	۷۰%	۷۰%	۷۲%

راهنما راهبردی راهبردی راهبردی راهبردی

میزان تحقق هدف گذاری برنامه سال ۱۳۹۸ بر اساس سند تحول

هدف ۱	هدف ۲	هدف ۳	هدف ۴	هدف ۵	هدف ۶	هدف ۷	هدف ۸	هدف ۹	هدف ۱۰	هدف ۱۱	هدف ۱۲	هدف ۱۳	هدف ۱۴	هدف ۱۵	هدف ۱۶	هدف ۱۷	هدف ۱۸	هدف ۱۹	هدف ۲۰	هدف ۲۱	هدف ۲۲	هدف ۲۳	هدف ۲۴
۵۱.۷%	۶۷.۴%	۴۵.۴%	۶۴.۴%	۵۰.۰%	۳۱.۸%	۷۷.۵%	۷۱.۱%	۷۲.۴%	۴۴.۰%	۷۲.۸%	۵۲.۷%	۷۱.۰%	۴۴.۰%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۵۵.۵%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۷۱.۰%	۶۲.۰%

میزان تحقق هدف گذاری برنامه های وزارت آموزش و پژوهش
بر اساس سند تحول بنیادین

(از سال ۱۳۹۵ منتهی به سال ۱۳۹۸)

فرآیند اجرائی سند تحول در ستاد

تدوین و تصویب برنامه عملیاتی زیر نظام ها
در طول برنامه ششم و هفتم توسعه

تدوین و تصویب برنامه اجرائی
زیر نظام ها در طول برنامه ششم توسعه

تدوین چارچوب تفصیلی برنامه اجرائی
زیر نظام ها در طول برنامه ششم توسعه

تدوین و ابلاغ برنامه سالانه
معاونت ها سازمان ها و دفاتر مستند به برنامه ششم

تهیه و ابلاغ برش استانی برنامه سالانه

رصد و پایش برنامه در سامانه

فرآیند اجرائی سند تحول در استان

تنظیم برش استانی برنامه اجرائی زیر نظام ها در طول برنامه ششم توسعه

تدوین و ابلاغ برنامه سالانه استان مستند به برنامه ششم توسعه
و برنامه سالانه ابلاغی ستاد

تهیه و ابلاغ برش منطقه ای برنامه سالانه

تدوین برنامه سالانه منطقه مستند به برنامه ششم توسعه و برنامه ابلاغی استان
و ابلاغ برنامه و سیاست های سالانه به مدارس

تدوین برنامه سالانه مدرسه

محقق کننده اهداف دوره های تحصیلی

منطبق بر ساحت های شش گانه تربیت

توجه به سیاست ها و برنامه های ابلاغی منطقه

مرتبط با برنامه درسی

تمهیدات ستاد

- ❖ تشکیل جلسات شورای هماهنگی و اجرائی سند تحول به ریاست وزیر آموزش و پرورش
- ❖ راه اندازی ۶ دبیرخانه زیر نظام ها در معاونت ها و حوزه های تخصصی ستاد
- ❖ تشکیل منظم جلسات کارگروه های زیر نظام های شش گانه سند تحول با محوریت دبیرخانه زیر نظام ها
- ❖ برگزاری کارگاه های آموزشی - توجیهی ویژه اعضای کارگروه های زیر نظام های شش گانه سند تحول
- ❖ برگزاری جلسات هماهنگی مسئولین دبیرخانه های زیر نظام های شش گانه سند تحول
- ❖ تدوین و ابلاغ نقشه راه برنامه زیر نظام ها توسط کارگروه های زیر نظام های شش گانه
- ❖ برگزاری همایش های آموزشی - تبیینی ویژه مدیران حوزه ستادی با حضور وزیر آموزش و پرورش
- ❖ برگزاری دوره های مختلف تربیت مدرس
- ❖ تدوین برنامه سالانه با عنوانین مصوب اجرائی سند تحول
- ❖ برگزاری جلسات آموزشی - تبیینی ویژه نماینده گان حوزه های ستاد
- ❖ قلاش در جهت فرهنگ سازی و تسری برنامه سند تحول به مدارس

تمهیدات استان

- تشکیل ۳۲ شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول در سطح کشور به ریاست مدیران کل راه اندازی دبیرخانه های اجرایی سند تحول در استانها
- راه اندازه ۱۹۲ کارگروه زیر نظام های شش گانه سند تحول
- تنظیم نقشه راه برنامه زیرنظام ها در استان از برنامه های ابلاغی حسب مقتضیات و شرایط استان
- توجیه مدیران مناطق نسبت به ساختار برنامه سند تحول
- جریان سازی و تسری برنامه اجرائی ابلاغی سند تحول در سطوح منطقه
- راهبری مدارس در جهت گفتمان سازی سند تحول
- قلاش در جهت توجیه و آموزش کاربردی مدیران مدارس - معلمان و اولیاء
- قلاش در جهت استفاده مطلوب از ظرفیت اعضا شوراهای مدارس - تشكیل های دانش آموزی و اعضا مجلس دانش آموزی
- تدوین و ابلاغ برنامه سالانه براساس برنامه ابلاغی ستاد و مقتضیات استان

تمهیدات شهرستان

- تشکیل بیش از ۷۰۰ شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول در سطح کشور
- راه اندازه بیش از ۴۰۰۰ کارگروه زیر نظام های شش گانه سند تحول
- توجیه مدیران مدارس نسبت به ساختار برنامه سند تحول
- جریان سازی و تسری برنامه اجرائی ابلاغی سند تحول در سطوح منطقه
- راهبری مدارس در جهت گفتمان سازی سند تحول
- تلاش در جهت توجیه و آموزش کاربردی مدیران مدارس - معلمان - اولیاء
- تلاش در جهت استفاده مطلوب از ظرفیت اعضای شوراهای مدارس و تشکل های دانش آموزی
- تشکیل کارگروه های مشورتی با حضور نمایندگان مدارس
- ابلاغ سیاست ها برنامه سالانه به مدارس
- تدوین و ابلاغ برنامه سالانه براساس برنامه ابلاغی استان و مقتضیات منطقه

تمهیدات مدارس

- راه اندازی کارگروه گفتمان سازی سند تحول در مدارس
- برگزاری جلسات و دوره های آموزشی معلمان و اولیاء مدارس
- قلاش در جهت نقش آفرینی موثر دانش آموزان
- حضور مدیران - معلمان - گروه های آموزشی - اعضای تشکل های دانش آموزی به تناسب در شورای هماهنگی و کارگروه زیر نظام ها مناطق و شهرستان ها
- تهییه برنامه سالانه منطبق با ساحت های تربیتی - اهداف دوره های تحصیلی و برنامه درسی و سیاست های ابلاغی منطقه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

سازمان اجرائی

دیپلماتیک و اجرایی
سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

فرآیند اجرائی کردن راهکارهای سند تحول

تشکیل شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول

فایل آئین نامه شورا

۲ شورا

الف - شورای راهبری اجرای سند تحول:

شورای راهبری اجرای سند تحول ، شورای عالی آموزش و پژوهش می باشد که براساس وظایف واختیارات شورا سیاست گذاری و نظارت برای اجرای سند را عهده دار است.

ب- شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول :

این شورا به منظور سیاست گذاری اجرایی، هدایت، نظارت و ایجاد هماهنگی جهت اجرایی شدن سند تحول بنیادین در آموزش و پژوهش با مسئولیت وزیر آموزش و پژوهش تشکیل می گردد.

دیرخانه شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول :

این دیر خانه در مرکز امور هماهنگی ، ارتباطات و حوزه وزارتی مستقر است و مسئولیت پیگیری مصوبات شورای هماهنگی و هماهنگی دیرخانه های زیر نظام های شش گانه در سطح ستاد و استان ها را بر عهده دارد.

ترکیب شورای هماهنگی

- وزیر آموزش و پرورش (رئیس شورا)
- دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش
- مسئولان کارگروه های زیر نظام های سند تحول (۶ نفر)
  - معاون پژوهشی و فرهنگی
  - معاون تربیت بدنی و سلامت
  - معاون آموزش ابتدایی
  - معاون سازمان مدارس و مراکز غیر دولتی و مشارکت های مردمی
  - نماینده دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - مشاور وزیر و رئیس ستاد اجرایی سند تحول (دبیر شورا)

وظایف شورای هماهنگی

- ❖ بررسی و تایید برنامه های اجرایی زیر نظام های سند تحول
- ❖ سیاست گذاری اجرایی سند تحول در قالب برنامه های توسعه و برنامه های سنواتی
- ❖ ایجاد هماهنگی بین بخشی در فرایند اجرای سند تحول و رفع ناهماهنگی ها و ایجاد هم افزایی
- ❖ بررسی گزارش های دوره ای در زمینه میزان پیشرفت اجرای راهکارهای سند تحول
- ❖ ایجاد سازو کار لازم و اصلاح فرایندها و مراقبت از عدم اقدام مغایر با سند تحول
- ❖ بررسی قوانین و مقررات مورد نیاز اجرای سند تحول و تصمیم گیری درخصوص چگونگی انجام آن
- ❖ سیاست گذاری برای تعامل با سازمان ها ، نهادهای فرهنگی کشور ، حوزه ، دانشگاه ساحب نظران به منظور جلب مشارکت در اجرای سند تحول

سازمان اجرائی
سند تحول در ستاد

شورای راهبری اجرای سند تحول
(شورای عالی آموزش و پرورش)

شورای هماهنگی و اجرایی ستاد
(دبیرخانه شورا مستقر در دفتر وزیر)

دبیرخانه زیر نظام های شش گانه

کارگروه تخصصی
برنامه ریزی و اجرائی سند تحول

سازمان اجرائی
سند تحول در استان

شورای هماهنگی و اجرایی استان (دیرخانه)

دیرخانه زیر نظام های شش گانه استان

کارگروه تخصصی برنامه ریزی و اجرائی سند تحول در استان

شورای هماهنگی و اجرایی شهرستان(دیرخانه)

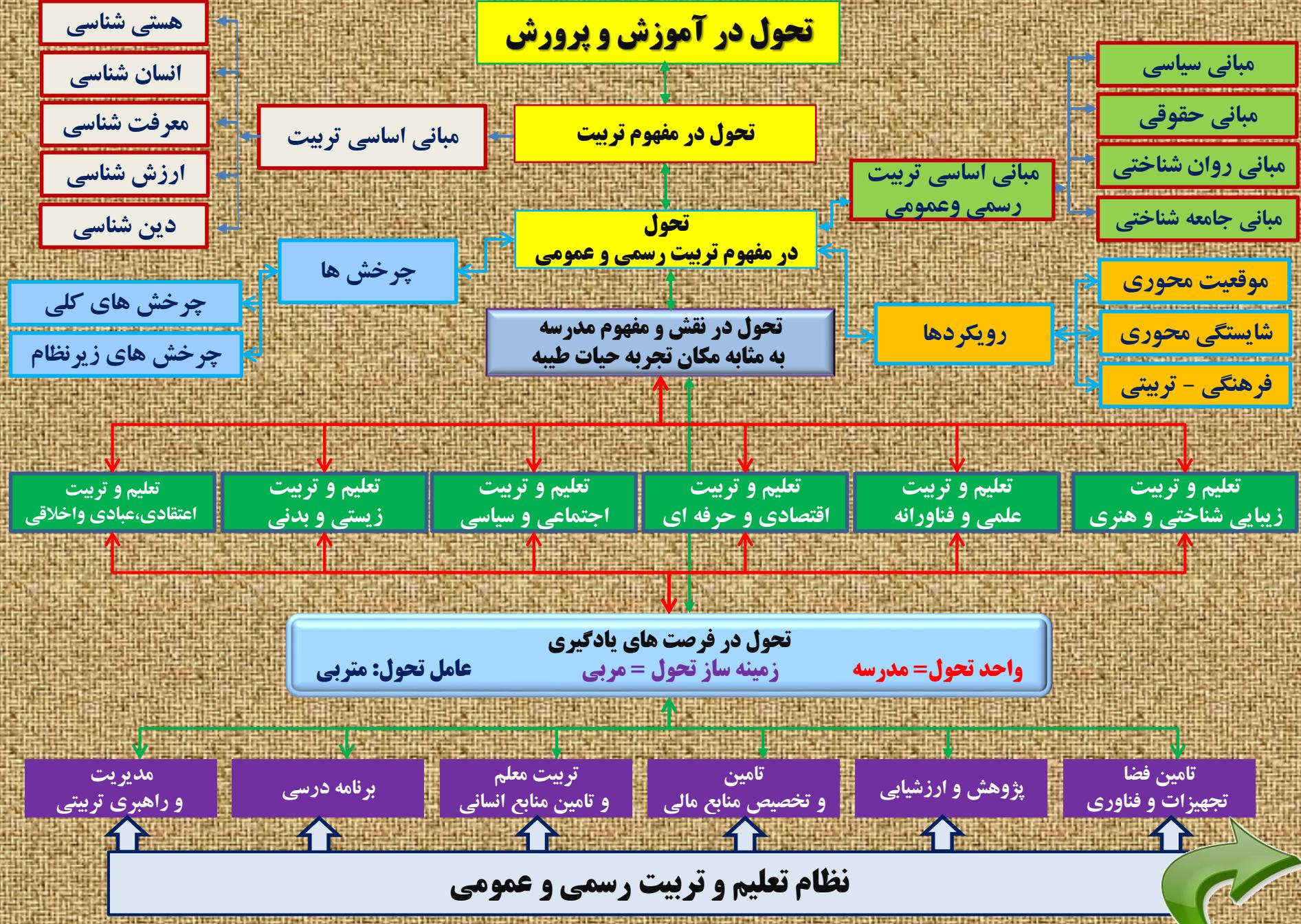
دیرخانه زیر نظام های شش گانه شهرستان

کارگروه تخصصی برنامه ریزی و اجرائی سند تحول در منطقه

کارگروه برنامه ریزی و اجرائی
سند تحول مدرسه (شورای برنامه ریزی)

تحول در آموزش و پرورش

مسیر طی شده

بسته سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

مبانی نظری سند تحول بنیادین در نظام تعلیم
تریتیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران

رهنامه نظام تربیت رسمی عمومی
در جمهوری اسلامی ایران

فلسفه تربیت رسمی عمومی
در جمهوری اسلامی ایران

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

راهکارها: ۱۳۱

هدف های عملیاتی: ۲۳

راهبردهای کلان: ۱۵

هدف های کلان: ۸

راهبری و مدیریت تربیت	برنامه ۱۳۱	راهکار ۳۷
-----------------------	------------	-----------

پژوهش و ارزشیابی	برنامه ۳۸	راهکار ۱۱
------------------	-----------	-----------

تامین و تخصیص منابع مالی	برنامه ۴۰	راهکار ۱۱
--------------------------	-----------	-----------

تامین فضا تجهیزات و فناوری	برنامه ۳۳	راهکار ۹
----------------------------	-----------	----------

تربیت معلم و تامین منابع انسانی	برنامه ۹۷	راهکار ۳۷
---------------------------------	-----------	-----------

برنامه درسی	برنامه ۸۵	راهکار ۵۲
-------------	-----------	-----------

مدرسه
در تراز سند
(مدرسه صالح)

تدوین
برنامه سالانه
مدرسه

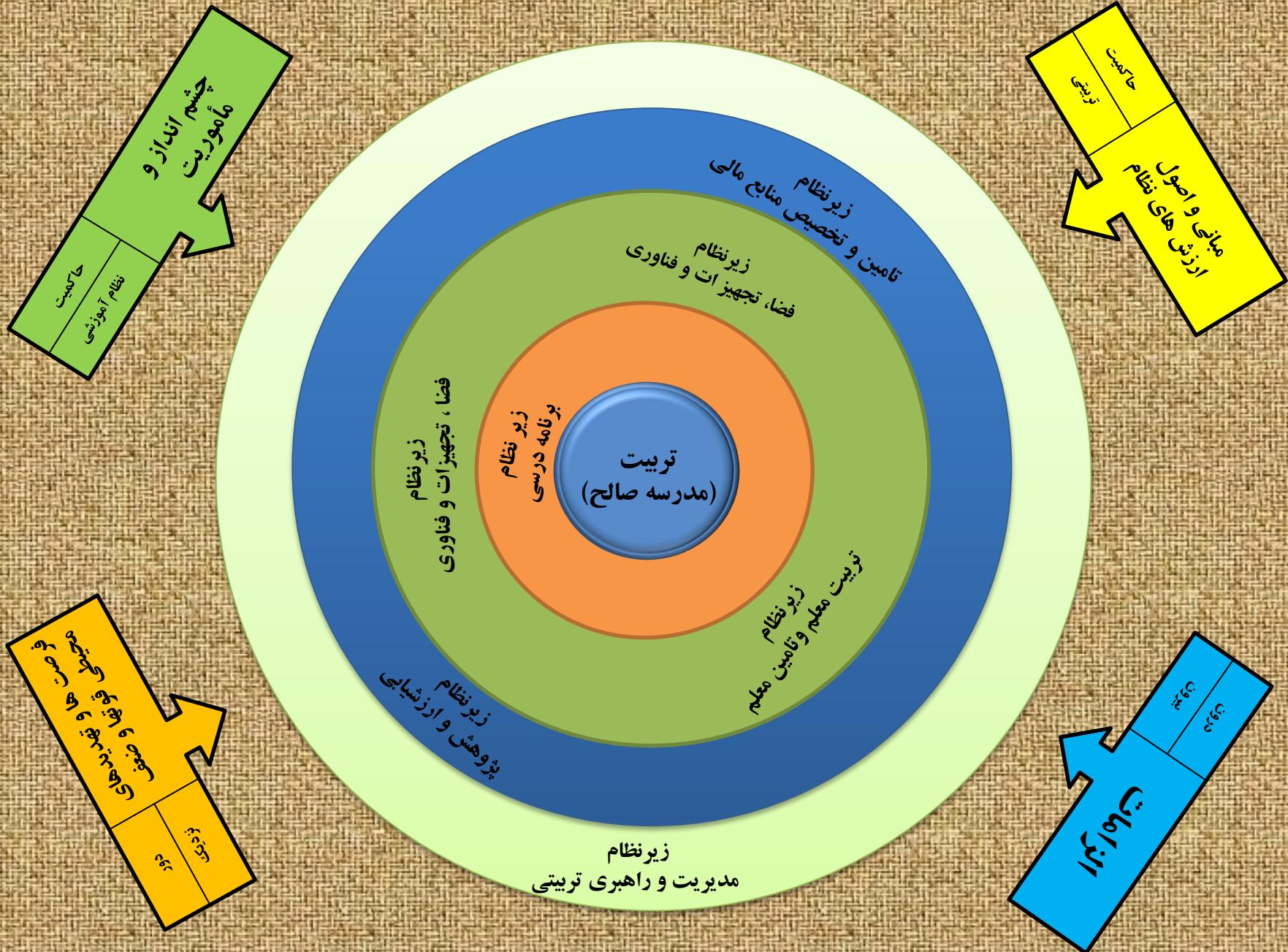
ابلاغ سیاست
های برنامه
منطقه به
مدارس

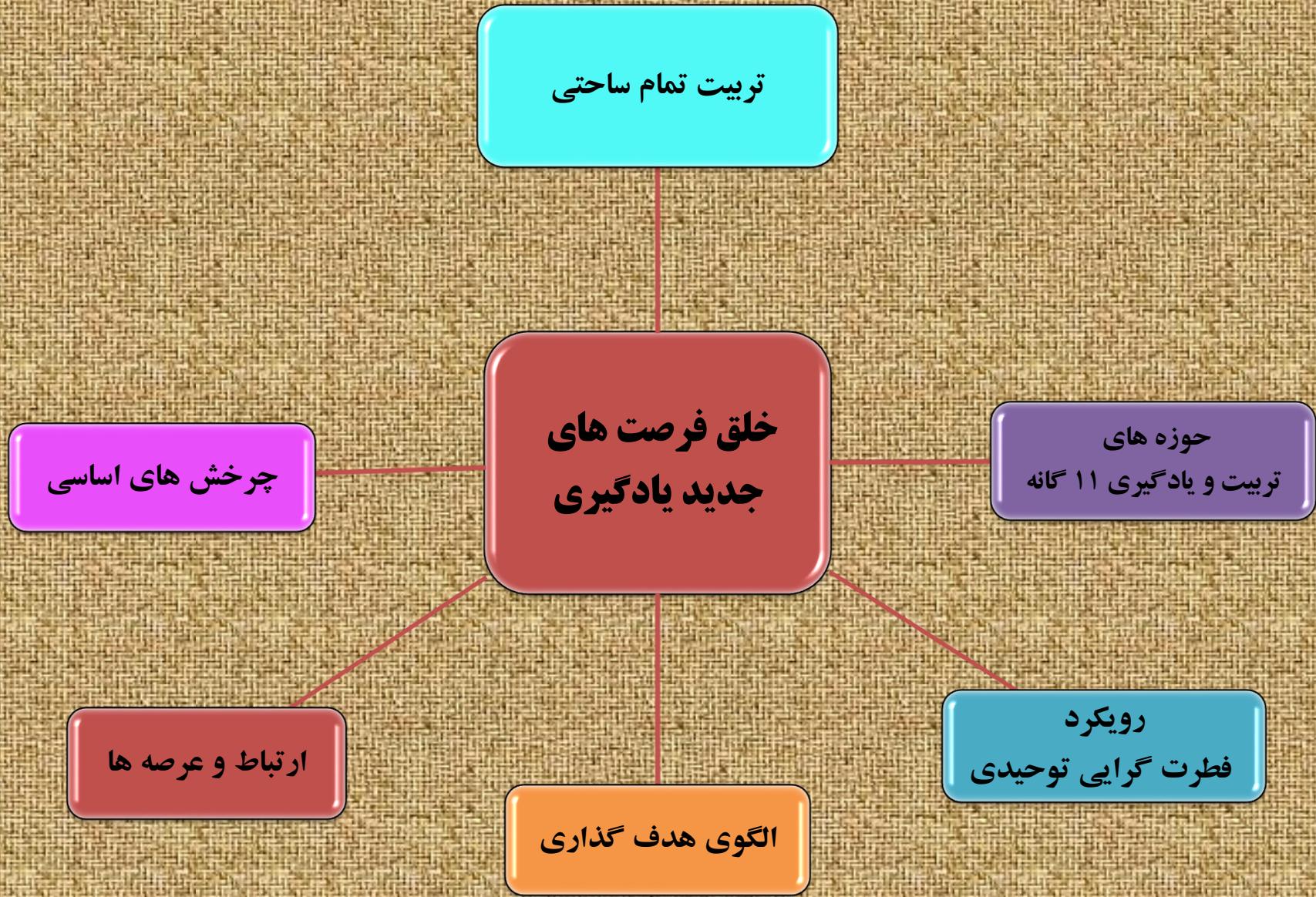
ستان
استان
منطقه

تهییه
برنامه
سالانه

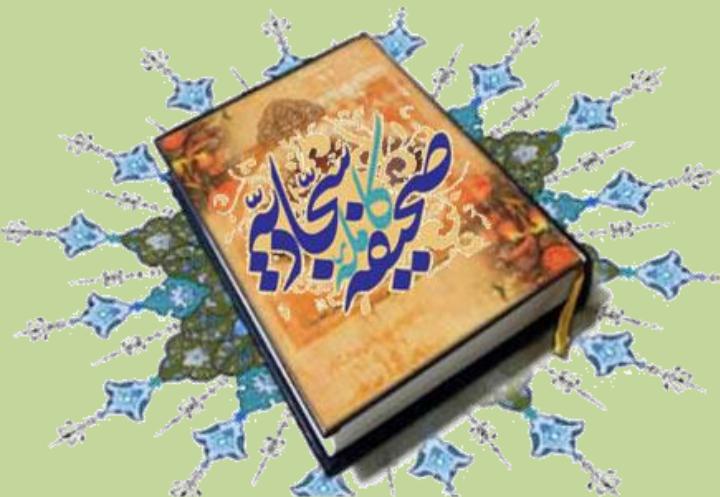
تهییه برنامه اجرائی زیر نظام
ها در طول برنامه ششم
توسعه (۱۳۹۷-۱۴۰۰)

تدوین برنامه
عملیاتی زیر نظام ها
در افق ۴ ۱۴۰۴

دعای ۲۰

پروردگارا

فرجام نیتم را بهترین

نیت‌ها بگردان و عملم را به

بهترین اعمال برسان

